

SS
Vp
JE.
G

BILDANDE AV NATURRESERVATET SIGGABODA I ÄLMHULTS KOMMUN

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) Siggaboda som det framgår av bifogade karta, bilaga 1, med gränsbeskrivning, bilaga 2, och som det beskrivs nedan, som naturreservat.

Syftet med reservatet är att låta en blandskog av gran och bok med lång kontinuitet och på högproduktiv mark utvecklas fritt så att den naturliga dynamiken kan följas och de stora naturvärdena bevaras.

För att trygga ändamålet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen samt 10 § naturvårdsförordningen (1976:484, omtryckt 1987:939) att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet, se nedan under RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 9 § naturvårdsförordningen föreskrifter för naturvårdsförvaltningen av reservatet genom att fastställa den i beslutet intagna skötselplanen. Den ekonomiska planen för naturvårdsförvaltningen, bilaga 3, omfattas inte av Länsstyrelsens fastställelse.

Länsstyrelsen utser, med stöd av 9 § naturvårdsförordningen, Skogsvårdsstyrelsen i Kronobergs län till naturvårdsförvaltare för naturreservatet.

1995-06-19

231-6728-93

Uppgifter om naturreservatet

Namn: Siggaboda
Kommun: Älmhult
Registerområde: Härlunda
Fastigheter: Delar av Siggaboda 1:3 och 1:7
Läge: 10 km SO Härlunda kyrka
Gränser: Enligt bifogade karta, bilaga 1 och gränsbeskrivning, bilaga 2.
Areal: 71 ha, varav drygt 10 ha gran- och bokblandskog, i övrigt grandomine-
rad skog och c:a 1 ha vatten (Del av Stensjön och Svarta gyl).
Ändamål: Blandskog av bok och gran får ut-
vecklas fritt på högproduktiv mark i ett område som varit skogtäckt under unikt lång tid.
Sakägare: Staten genom Naturvårdsverket
Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i Kronobergs län

Beskrivning av området

Siggabodaskogen är en gammal relativt orörd blandskog där gran som kommit norrifrån och bok som kommit söderifrån mötts vid gränsen för sitt resp naturliga utbredningsområde (södra barrskogsregionen resp södra lövskogsregionen) och nu konkurrerar om den högproduktiva, men i kärnområdet mycket blockiga marken. Inom området finns två mindre domänreservat. Det ena (8 ha) består av gran- och bokskog av urskogskaraktär och det andra (1.8 ha) är olikåldrig granskog i ett storblockigt område vid den s k Snapphanestenen (som lokalt också kallas Ugnsmunnahallen) vid gränsen mot Blekinge län.

1995-06-19

231-6728-93

Området har uppmärksammats i naturvårdsprogrammet för länet 1989 där det getts den högsta naturvärdeklassen. I Älmhults kommuns översiktsplan som antogs den 3 februari 1992 anges bl a att naturvärdena kan bestå om området till största delen bevaras orört.

Området utnyttjas som referensområde och studieobjekt för den skogliga forskningen i Sydsverige där bl a bo- kens och granens migration och beståndsdynamik studeras.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Länsstyrelsens styrelse beslöt den 20 september 1993 att påbörja utredning om bildande av naturreservat i Siggaboda. Ett utkast till beslut remitterades i november 1993 varvid bl a inventeringsresultat vad avser vedinsekter och lavar kom till Länsstyrelsens kännedom. På Länsstyrelsens uppdrag har inventeringar av mossor och svampar utförts 1994. Området har besiktigats av länsstyrelsens personal bl a i april 1994 då också bl a kommunekologen i Älmhult, representanter för Skogsvårdsstyrelsen och från ASSI/Domän AB deltog.

Staten har köpt delar av fastigheterna Siggaboda 1:3 och 1:7 så att hela naturreservatet nu ägs av Staten genom Naturvårdsverket.

Ett förslag till beslut har remitterats i maj 1995 till Naturvårdsverket, Skogsvårdsstyrelsen, Älmhults kommun och flera experter på områdets natur samt till Länsförbundet av Naturskyddsföreningen, Kronobergs Ornitologiska Förening och till Länsstyrelsen i Blekinge län. Förslagen till ändringar i de yttranden som inkommit har i allt väsentligt genomförts. Planer på att bilda naturreservat av bokdominerad skog i Blekinge län i omedelbar anslutning till Siggabodaområdet har ännu inte konkretiserats.

GRUND FÖR BESLUTET

Blandskogen av bok och gran har särskilt stora **allmän- ekologiska värden** och är av stort värde som referensområde för den **skogsvetenskapliga forskningen**. En pollenanalys som utförts av Leif Björkman vid Lunds Universitet visar att området har en obruten skogskontinuitet sedan mer än 2 700 år. Boken kom in i området för c:a 950 år sedan i samband med en mindre brand i den då ek-, lind- och hasseldominerade skogen. Granen vandrade in först för c:a 200 år sedan.

1995-06-19

231-6728-93

Siggabodaområdet är **zoologiskt** intressant därför att det hyser en fauna med främst många insektsarter som är för länet unika och för landet sällsynta. Dessa arter är knutna till den gamla bokskogen med lång kontinuitet. Tjugotalet av dessa arter är hotade, sårbara eller hänsynskrävande enligt Naturvårdsverkets och Artdatabankens vid Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) klassificering, nämligen *Ceruchus chrysomelinus* (Svartoxe), *Anoplodera scutellata* (Bokblombeck), *Abraeus granulum*, *Latridius brevicollis*, *Stephatostetus alternans*, *Ptenidium gressneri*, *Ptenidium turgidum*, *Agathidium nigrinum*, *Microscydmus nanus*, *Quedius microps*, *Hapalarea pygmaea*, *Oxyptoda lucens*, *Anobium thomsoni*, *Tillus elongatus*, *Cryptophagus labilis*, *Cis lineatocribatus*, *Corticeus unicolor* (Enfärgad barksvartbagge), *Prionychus ater* (Kolsvart kamklobagge), *Callidium coriaceum* (Bronshjonet), *Phloeophagus thomsoni*, *Xylophilus corticalis* och *Scardia polypori* (Jättesvampmal).

De **botaniska** värdena är mycket stora med flera för länet ovanliga arter i moss- lav- resp svampfloran.

Om **mossorna** kan nämnas att området visat sig hysa för länet ovanligt många arter, nämligen 153, vid inventering 1994 som utförts av Allan Nicklasson, Växjö, på uppdrag av Länsstyrelsen. Blandskogen av bok och gran är för denna artgrupp den mest innehållsrika delen av reservatet. Sju rödlistade arter finns i området, nämligen grön sköldmossa (*Buxbaumia viridis*), skuggmossa (*Dicranodontium denudatum*), aspfjädermossa (*Neckera pumila*), bokfjädermossa (*Neckera pumila*), vedtrappmossa (*Anastrophyllum hellerianum*), stubbtrådmossa (*Cephalozia catenulata*) och liten hornflikmossa (*Lophozia ascendens*). Aspfjädermossan är en indikatorart för lång skoglig kontinuitet och finns, liksom liten hornflikmossa på mycket få lokaler i södra Sverige. Exempel på andra sällsynta arter som är beroende av stabila, fuktiga, skuggiga miljöer är t ex *Lophozia obtusa* och *Jamesoniella autumnalis* samt några markmossor som lever på murken ved, t ex *Tritomaria exsectiformis*.

Lavarna har inventerats 1993 av Ulf Arup och Stefan Ekman vid Lunds Universitet. Då påträffades 20 lavar som indikerar lång skoglig kontinuitet, varav särskilt kan nämnas *Bacidia rosella*, *Biatora sphaeroides*, *Lecanora glabrata* och *Bacidia phacodes*. Rikliga förekomster av lunglav, *Lobaria pulmonaria* och havstulpanlav, *Thelotrema lepadinum* har också påträffats. Samtliga hotade lavararter har påträffats på bok.

1995-06-19

231-6728-93

Bland de **svampar** som inventerats 1994 av Annchristin Nyström, Moheda, på uppdrag av Länsstyrelsen är följande rödlistade: grentaggsvamp (*Climacodon septentrionalis*), skinntagging (*Dentipellis fragilis*), vit vedfingersvamp (*Lentaria epichnoa*), borstskölding (*Pluteus umbrosus*), luddticka (*Onnia tomentuosa*), gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*), fläcktica (*Skeletocutis nivea*) och pulverklubba (*Phleogena faginea*). Dessutom finns ett 40-tal arter som är mindre allmänna till sällsynta ur länsperspektiv och totalt 231 arter. Fyndet av svampen *Mucronella bresadole* är det andra fyndet i Sverige.

Reservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna i naturresurslagen, NRL (1987:12).

Siggabodaområdet är av stor betydelse för kännedomen om landets natur. Det behöver särskilt skyddas och vårdas som naturreservat därför att skogsbruk inte kan tillåtas inom området om naturvärdena skall kunna bestå och utvecklas.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

- A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastigheter inom naturreservatet**

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att

1. uppföra helt ny byggnad eller anläggning,
2. anlägga väg, parkeringsplats, led, ridstig eller bro, (härmed avses inte normalt vägunderhåll)
3. anlägga campingplats eller uppställningsplats för husvagnar,
4. framföra motorfordon annat än på den genomgående vägen i öst-västlig riktning eller vid hämtning av fällda älgar,
5. anlägga luft- eller markledning,
6. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, silt, lera, matjord eller torv,
7. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla eller tippa,

1995-06-19

231-6728-93

8. dika eller dikesrensa, (befintliga vägdiken får rensas),
9. plantera eller så in för trakten främmande växt- eller djurarter
10. jaga annat än älg, rådjur, räv, mink och hare,
11. använda kemiska bekämpningsmedel, handelsgödselmedel, kalk, eller andra kemiska preparat,
12. skada levande eller döda träd, buskar, ris, örter, mossor, lavar, eller svampar.

Föreskrifterna C 5 - 7 gäller även markägare och innehavare av särskild rätt.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet enligt 9 § naturvårdslagen och som är närmare angivna i nedan intagna skötselplan.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas i reservatet, som framgår av nedan intagna skötselplan.

SKÖTSELPLAN

Syftet med naturvårdsförvaltningen är att bevara bok- och granbeståndet för fri utveckling.

Kartan till beslutet skall utgöra underlag även för skötselplanen.

Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden.

Se inledningen ovan och beskrivningen (65:79) i naturvårdsprogrammet för Kronobergs län 1989.

1995-06-19

231-6728-93

Tillgänglighet

Området är tillgängligt dels norrifrån med allmän väg från vägen mellan Spjutaretorp och byn Siggaboda till Stensjönäs, dels från öster med avtagsväg från väg 119 mellan Ryd och Lönsboda.

Inventeringar

Björkman, L: Boken och granen i södra Sverige - migration och populationsdynamik under de senaste 2500 åren. (Opubl. rapport Lunds Univ. 1993).

Arup, U och Ekman, S: Inventering inom projektet Indikatorarter för skyddsvärda skogar i södra Sverige (opubl rapport 1993, Lunds Univ och SNF)

Baranowski, R och Nilsson S G: Vedskalbaggsinv. 1989-93 (opubl)

Lundberg, S. Något om svenska eucnemider (Coleoptera). Ent. Tidskr. 83:89-94, 1962

Lundberg, S. Bidrag till kännedom om svenska Coleoptera. 6. Ent Tidskr. 84:119-124, 1963

Områdets moss- och svampflora har inventerats av Allan Nicklasson, Växjö och Annchristin Nyström, Moheda 1994. Inventeringsrapporterna finns i manus i Länsstyrelsens arkiv.

Anordningar för allmänheten

Naturreservatets syfte är vetenskapligt och därför skall inga särskilda anordningar utföras i området. Dock skall en parkeringsplats ordnas vid vägen i öst-västlig riktning genom reservatet. Minst två informationsskyltar skall sättas upp. En enkel stig skall anordnas. Om det visar sig att sopställ och TC erfordras skall dessa sättas upp i anslutning till parkeringsplatsen.

Reservatets gränser skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren ansvarar för att detta sker snarast möjligt.

1995-06-19

231-6728-93

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning exempelvis genom att borra, måla, mejsla, eller på annat sätt skada berghällar, block, levande eller döda träd eller stubbar
2. framföra eller parkera motordrivet fordon eller husvagn annat än på vägen genom området, se karta, och på parkeringsplatsen,
3. störa djurlivet t ex genom närgånget uppträdande vid boplats eller medförande av okopplad hund,
4. gräva upp, plocka eller bryta buskar, ris, örter, svampar, mossor eller lavar,
5. anlägga motorbana eller skjutbana, anordna motor- eller skyttetävling, eller anordna militära övningar eller orienteringstävling, eller träning härför,
6. sätta upp tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning,
7. samla in insekter eller snäckor eller andra djur, eller deras ägg, puppor eller liknande,
8. göra upp eld,
9. rida,
10. tälta,
11. ställa upp husvagn, husbil eller liknande.

Kostnaderna för naturvårdsförvaltningen

En ekonomisk plan för naturvårdsförvaltningen har upprättats, se bilaga 3. Iordningsställande och underhåll av anordningar för allmänheten och gränsmarkering bekostas av Staten. Eventuell sophämtning och tömning av latrin svarar Älmhults kommun för.

1995-06-19

231-6728-93

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 4.

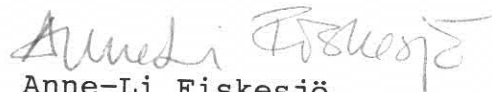
UPPLYSNINGAR

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog Landshövdingen samt ledamöterna Sven Nilsson, Barbro Svensson, Jim Sundén, Rolf Andersson, Ingrid Årdh-Strid, Siegfried Stein, Marie-Louise Hilmersson, Anders G Högmark, Gösta Rogdahl, Bo Frank, Carin Högstedt och Kristina Thulesius samt suppleanterna Bengt Wäreborn och Bo Jonsson.

Vid den slutliga handläggningen av ärendet, i vilket byrådirektör Anne-Li Fiskesjö varit föredragande, har även deltagit länsrådet Claes Sjöblom, t f länsarkitekt Ingegerd Esseen, avdelningsdirektör Kenneth Pettersson, och t f miljövarddirektör Staffan Sundlöf.

Sten Wickbom

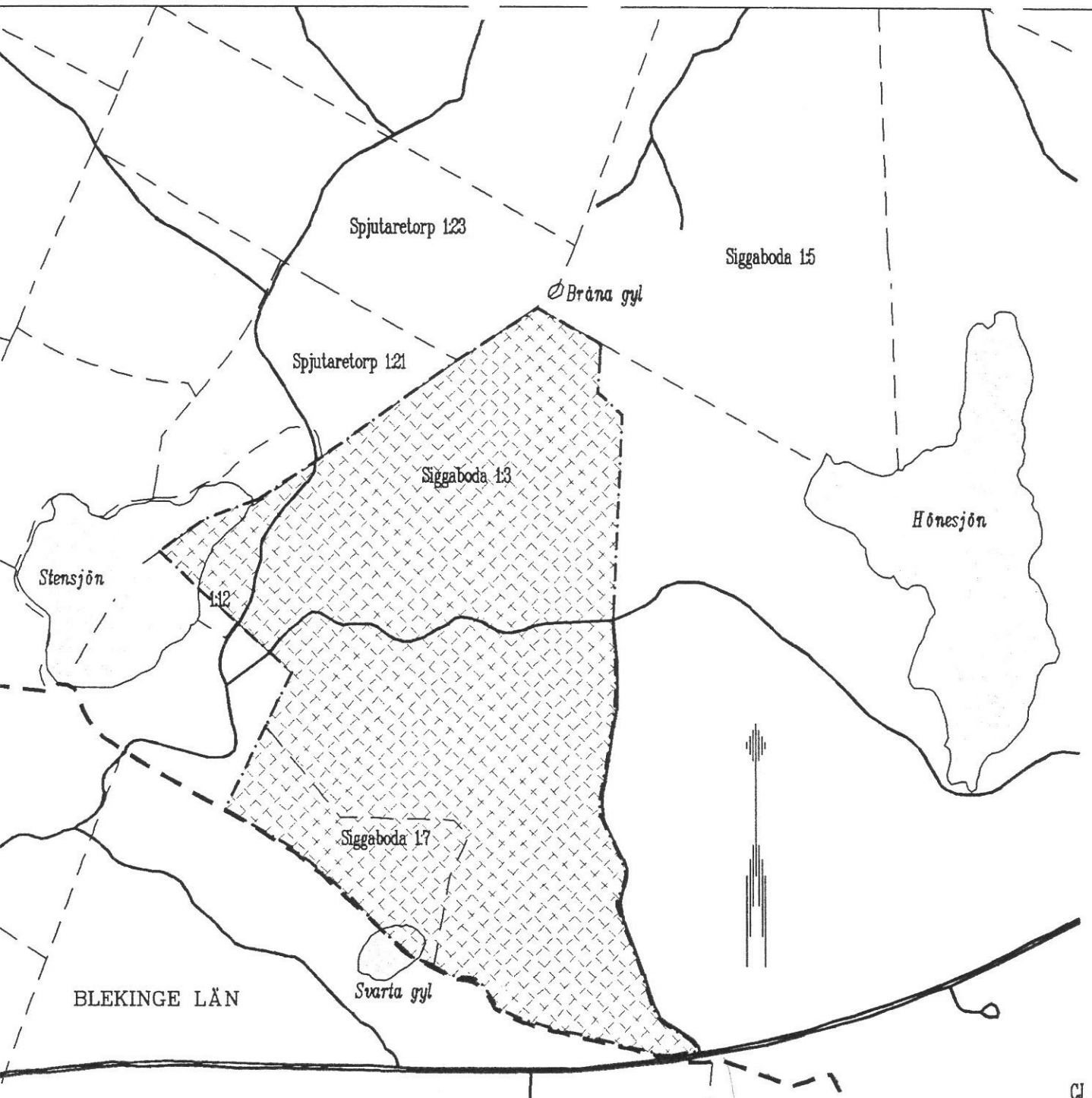
Anne-Li Fiskesjö

Bilagor

- 1 Karta
- 2 Gränsbeskrivning
- 3 Ekonomisk plan för naturvårdsförvaltningen
- 4 Hur man överklagar
- 5 Sändlista

Beslutet skall kungöras i länets författningssamling

Karta till beslut om bildande av naturreservatet Siggaboda i Härlunda socken, Älmhults kommun
1995-06-19

..... reservatsgräns

- - - länsgräns

Skala
0 100 200 300 400 500 m